

द्वितीय पदवी पूर्व प्रश्नपत्रिका

समयः 3 घण्टा: 15 निमेषा

संस्कृतम्

अड्का: 100

$$10 \times 1 = 10$$

I. एकवाक्येन संस्कृत भाषया उत्तरं लिखत ।

1. कः कर्णस्य रक्तम् अपिबत्?
2. महाश्वेता किम् अजिघ्रत्?
3. मूर्तिमती सत्क्रिया का ?
4. माकन्दिका नाम नगरी कुन्न अस्ति?
5. राजा विक्रमादत्य किमाश्रित्य रात्रौ स्थितः?
6. मर्त्यानां कर्मभूमिः का?
7. कृष्णशास्त्रिणाम् अध्यापकेषु एकस्य नाम लिखत ।
8. के धनमिच्छन्ति?
9. गुरोः उत्तमाङ्गं कर्णः कुन्न निवेशयति?
10. 'सा' शान्तिः कुन्न कार्यं करोति?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृत भाषया/ कन्नडभाषया /आङ्गल भाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

$$5 \times 2 = 10$$

11. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कर्थं जानाति?
12. वज्राख्यः कीटः किं करोति ? ।
13. अङ्गुलीयकप्रसङ्गः ।
14. विस्मितः राक्षसः विक्रमादित्यं किं प्रच्छति?
15. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच?
16. सुन्दरः किमर्थं स्वग्रामं त्यक्तवान्?
17. बालये शासिणां संस्कृताध्ययनम् ।

III. पाठ्नाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नड आङ्गलभाषया वा लिखत । (त्रयाणामेव)

$$3 \times 3 = 9$$

18. तदेतां वीक्ष्य दुःखं मे जातं भक्तो हि मे भवान् ।
तेनैवमुक्तवानस्मि त्यक्ता मौनं भवत्कृते ॥
19. कामं प्रत्यादिष्टां स्मरामि न परिहं मुनेस्तनयाम् ।
बलवन्तु दूयमानं प्रत्याययतीव मे हृदयम् ॥
20. विषयामिष्टोभेन मनः प्रेरयतीन्द्रियम् । ।
तत्रिरुत्थ्यात् प्रयत्नेन जिते तस्मिन् जितेन्द्रियः ॥
21. अस्तप्रयोगवेलायां यदा ते सूतभावना ।
तदा सर्वाणि चास्त्राणि भवेयुनिष्टलानि हि ॥

22. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्तिबोधत ।

समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम् ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृत भाषया लिखत ।
(चतुर्णामेव)

4x2=8

23. किं माम् अन्यथा सम्भावयसि ?

24. यो दुःखी सः सुहृदि दुःखं निवेद्य सुखी भवति ।

25. उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी ।

26. मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते ।

27. भवदनुग्रह एव रक्षाकवचम् ।

28. अजातहृदयेष्वेवं वैरीभवति सौहृदयम् ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्ल भाषया वा उत्तरं
लिखत । (चतुर्णामेव)

5x5=25

29. कीदृशं मुनिकुमारकम् अपश्यम् इति महाश्वेता वर्णयति?

30. रोटिका प्रसङ्गः ?

31. दीर्घापाङ्गप्रसङ्गः :

32. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः ।

33. कर्णशापप्रसङ्गः :

34. प्रव्राजकः ।

35. कृष्णशास्त्रिणां शिष्यवात्सल्यम् ।

36. निर्विमर्शा हि भीरवः इति शीर्षकां समर्थयत ।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रितस्थानं पूरयत ।

4x1=4

37. तमभ्यधावत् स्वकृतो मूर्तिमानिव ----- ।

38. अनया अनार्यया निवार्यतां ----- ।

39. राणाप्रतापः ----- सभाम् आकरितवान् ।

40. सुचरितनन्दिनः तपस्विनः देवं ----- आगताः ।

(आत्मजा, दुर्नयः, सभाजयितुम्, गण्यानाम्)

VII. 41. संयोजयतः-

4x1=4

क

ख

विषयः

योद्धारः

ललाटे

दुष्यन्तः

बिल्ला:

कुङ्गमम्

पौरवः

प्रेरयतीन्द्रियम्

VIII. रेखांडिक्षानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयणामेव) 3x1=3

42. उद्योगः अस्मत् प्रतीक्षायां न तिष्ठन्ति ।
43. भाषासाहित्यविद्यार्थिभिः संस्कृतभाषा अध्येतव्या एव ।
44. 'मेवाड' इति स्थलं राजस्थाने प्रसिद्धमासीत् ।
45. प्रव्राजकः कामवशगः शठः च आसीत् ।
46. पुत्थलिका भोजराजं प्रति अब्रवीत् ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव) 4x3=12

47. सन्धिं विभजत / योजयत (त्रयणामेव)
किमप्यारचर्यम्, गण्योऽस्मि, शशवच्च, तत् +विरुद्धम्,
भृत्यैः + आनाय्य
48. विग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत । (त्रयणामेव)
तपोधनः, हस्तात् च्युतान्, जाह्नवीतटे, अच्छेदसरः,
धेनुनां सहस्रम्
49. लिङ्गं - विभक्ति - वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)
तेजसा, चक्षुषी, मह्यम्, परिणेतुः
50. लकार - पुरुष - वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)
श्रृणु, अपश्यम्, धारयन्ति, जगाम
51. प्रयोगं परिवर्तयत ।
कृष्णाशास्त्रिणः ध्रुवतारा इव विराजन्ते ।

अथवा

52. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।
अस्याः आननारविन्दे अपूर्वाकर्षणम् आसीत् ।

अथवा

53. कल्पङ्ग भाषया आङ्गलभाषया वा अनुवदत ।

आधुनिकमानवः प्रपञ्चे किं प्रवर्तते इति ज्ञातुम् इच्छति । ग्रामे, नगरे, देशे, विदेशोऽपि प्रतिदिनं, प्रतिक्षणं प्रवर्तमानानि घटनानि जातुं समूहमाध्यमः अत्यवश्यकः । समूहमाध्यमेषु बहवः जनाः अहोरात्रं कार्यं कुर्वन्ति । एषु आकाशवाणी, दूरदर्शन, साक्ष्यचिन्नाणि, पुस्तकानि, वार्तपत्रिकाः दूरपवाणी, सङ्घणकयन्नम् इत्यादयः प्रमुखाः । समूहमाध्यमः राष्ट्रियैकतां संरक्षति ।

54. संस्कृत भाषया अनुवदत् ।

5

प्रुतियेंद्रम् कायर्द विजयद मूल आश्च विश्वासवागीरुप्तुम्. अद्य मानवनिं अवन गुरियन्नु त्वैरि, अदन्नु साधिसल्ल दारि मादिक्षेद्मुक्तदेः. एल्ल कायर्दग्ज मूल शक्तियं इदं आगिदेः. अद्य शक्तियं दारेयन्नु नमेष्टगं हरसि, केष्ट साध्ये केलसप्तो सह साध्ये केलसप्तो सह साध्यवागुवंते मादुक्तदेः. प्रुतियेष्टु मानवन आप्तुमित्र आत्मविश्वासः. मानवरु गजसंबोक्ताद हागो संग्रहिसंबोक्ताद संपत्तु इदं आगिदेः. दिनदिंद दिनक्षेः इदन्नानु केळ्हिस्केळ्हिप्तुम् प्रुतियेष्टु मानवन कर्तव्यवागिदेः.

Self confidence is the success behind all the works. It shows the aim paves the way to attain it. It is the strength behind all the deeds. It makes a stream of energy to flow within us which makes possible even the difficult mission, which seems impossible. It is the best friend of each and every human being. This is the real wealth to be required and documented. It is the duty of every human being to increase this day by day.

XIII. 55. परिच्छेदमिर्म पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । (संस्कृतभाषया)

5

सज्जनः पुरुषः प्रियं मधुरं च वचनं वदति । साधवो जना असत्यं वचनं न भाषन्ते । सरलाः कृपालवशवाभवन् पुराणा मुनयः । खलाः पुरुषाः कदापि सूनृतानि वचनानि न व्याहरन्ति । गङ्गायाः जलं प्रभूतं धान्यं भविष्यति । प्रचण्डस्य भानों प्रातपेन तत्रा जनाः विशीलानां तरुणां शीतलासुछायासु स्थास्यन्ति । कुटुम्बस्य भद्राय भविष्यति । भव्येषु भवनेषु निवसन्ति धनिकाः पौराः । स्पष्टं नातिशीघ्रं च पठन्ति शालासु पटवो वटवः । विभिन्ना भवन्ति खलु विभिन्नानां मानुषाणां रुचयाः ।

प्रश्नाः

१. कीदृशां भाषन्ते साधवो जनाः?
२. के सूनृतानि वचनानि न व्यवहरन्ति?
३. किं विधानि वसाणि धरन्ति सभ्याः पुरुषाः?
४. कीदृशेषु भवनेषु वसन्ति धनिकाः पौराः?
५. कथं पठन्ति शालासु पटवो वटवः?